ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼԻՍԻ ԵՒ ՍԱՀՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՏՈՐ

ՊՈՒԶԱՆԴ

Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Ali Djaddési, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՏԱՐԻ ԲԱ ՏՈՐԵՐԸ
un AN de DIX numéros

38, Գալաթիայի Մեծ Հաստեղի, Կ. Պոլիս.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ

ՊՈՒԶԱՆԴ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՒԶԱՆԴԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ

Ամսական գին 3 ½, եռամսեայ 7 մէճիտ. կիսամեայ 13, տարեկան 20 մէճ. Արտասահման 40 մէճ. Առանձին համար 10։ Ամսուան 20, եռամսեայ 7։ Ծանօթութեանց համար յատուկ տեղ։ Ձեռագրները չեն վերադարձուիր։

Տարի Բ. Թիւ 194 | Ի. ՀԱԼԻՒ, ՄԱՐԳԱԼ, 1897 ՕՍՄԱՆՑՈՒ 20/2 ՕՐԻՆԱԿ | 2 ՉԻՉԱՒՈՒԱՆ 1313 · 20 ՀՈՒՆԻՍԻ | Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 194

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻՑ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՅՈՑ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՅՈՑ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԿՈՂՄԻՑ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵՐ ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ՔԱՂՑՐ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

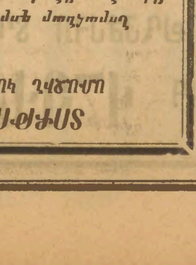

ԿՈՍՈՒԿ ԵՎ ՅԱՒԻՏ

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐ ՄԱՆՐԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐ ՈՒ ՎԻՊԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒ ՕՏԱՐԱԶԳԻ ՀԱՆԴԷՍԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱԶԳԱՑԻՆԳՈՒՅՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԱՏԱՌ ՏՊԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒ ՕՏԱՐԱԶԳԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱԶԳԱՑԻՆ ՀԱՆԴԷՍԱՀԱՆՈՒԹԻՒ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻԾ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 3,000 000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՄՈՑԹ 1895 ՏԱՐՒՈՑ 3,161,300

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՅՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՄՈՑԹ 1894 ՏԱՐՒՈՑ 1,245,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Դործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի ապահովութիւններ ի գործ կընդունի չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրամական արագ եւ արդար վճարումներով ամէն կողմ ունեցած համբաւին արժանի եղած է։

Ինչպէս մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վճարհարար ձեռնհաս ներկայացնել։ Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարգ տեւժած վճարեալ 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՑՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 5,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրարները խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին գիմել Գալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կր. սենեակներն, առ ԴԱՒՈՒԻԿ Ե. ՄԵՐՈՒԲԵԱՆ Գործակալ Ի. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկք Ընկերութեանց։

ԻՒԱՆԸ ԲԼՄՄԻ

Իսկ սէրկիսի գօմխիօնը ալիսի թարաքընտան վարիա օլան իլան ատը։

Լվլատը չուհէտա վէ մալուլիյնը զուզղաթը ասաքիրի չահանէ մէնաֆիինէ օլարադ լէկէպս վէ քիւշատը մէրհամէթ էֆֆգահ սունուհ վէ սուատուը պուլլուլան Իրատէի քէրեմ առէի հազրէթը խիպֆէթբէհանի միւգթէզլաի միւնիֆիինտէն պուլուհան իսկի սէրկիսի գօմխիօնը իհտա օլունան էշհա վէ նուգուտուն գապուլինէ միւպայերէթ իթթիհկինտէն ասհապը համկյեթ վէ ֆիւթիւվէթ թարաֆլարընտան իհտա իսկյեճէք նուգուտա վէ հէր նէվը էչհանըն ճուսա կիւնէրի սապթ եէսխահէն օնա վէ է յնամը սաիրէաէ տաիսի սապթ ատօրթահէն քէզալիք օնա գատար չիմճիկիք եըլլոզլ սէրայի հիւայունը կիմհալինտէրի թէկէկրաֆիանէնին իսաթ գաթընտա պուլուհան տաիրէեէ իրսալը վէ գօմիհան թարաֆընտան օրատա պուլուհնորըլաճագ օլան մէմուրը մահսուսընտան մադպուզ իյմուհասպէրինին ալտըրըլմասը պէհան վէ ըէճա օլունուր։ 1—10

ՄՈՍ

ՇՈՒՇՆԱԻԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻՎԸՔՈՒԼ ԵՒ ՄԻԼԲՐՈՒՔԻ ՓՂԼԵ ԲԱՆՈՂ ՂՈՓՆԱՒԸՐ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիա	3500	Թիպա	2500
Վամիէս	3500	Մարէօթիս	2500
Մէհիւս	3500	Նէղդիս	2500
Անիւպիս	3000	Բեբա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօբիւս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կաւքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիւն	1500

Մարէօտիս չոգ. Նաւապետ Պրաուն ամսոյս 12 ին Լիվըրբուլէն հոս կ'հասնի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ձէՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
34, ձէյմս Սթրիթ, Լիվըրբուլ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՀՈՒՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	14,500,000
Պահեստի գրամ	»	21,173,000
Տարեկան հասոյթ	»	44,820,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէն մթերանոցներ և քնակարաններ և առնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիներով։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԴԱՒՈՒԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պահչէ-Գարու, Ալեքսիատիս խան, 12, 13, 14

ՁՁԵՇԱՐԱՆ «ՊԷՐՈՒԹ»

Բէօղանդիկի Տպարանին մօտ Պէրութցի Գարբիէլ Ագա բացած է այս անուն ժողովրդական ճաշարանն, ուր կերակուրք չատ լաւ կ'պատրաստուին, ամէն բան մաքուր է, և յանախորդք գոհ են մնալէններէն, ձկնեղէններէն, խմորեղէններէն և անուշեղէններէն։ Գիներն ալ չատ էնաթական, 2 դրշ., 60 փարա, 40 փարա ամբողջ պնակին, ըստ տեսակին։ Գարեջուր, գինի և աղէկ տեսակ պաղ ջուր ալ կ'գտնուին։ 10—5

«ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

Ցորեկ վնասող երիտասարդներուն, կամ նոր գործ մը ծանուցանել խնդրողներուն, բացառիկ գիւրութիւնք կը տրուին Բիզանդիոնի Խմբագրատան մէջ։ Ո՛չ միայն կարեւորութիւն կ'ընծայենք ասպիսի ծանուցումներու գնոյն վրայ, այլ և առանձին հոգածութիւն կը դնենք այսպիսի ծանուցումներուն պատասխանները դուռնելու և հաղորդելու միջոցներուն։ Ուստի կ'ընծայենք։

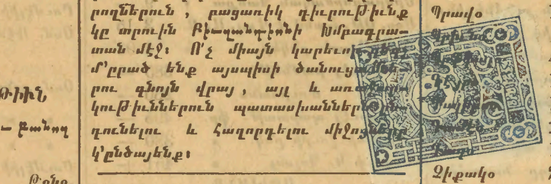

ՇՈՒՇՆԱԻԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաքսիլեայի և Պաղտ-ի Փղէ-կռնակ Բանող

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ո՞ղղակի Ես արագ ոգեւորութիւն Նաւողնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՈՒՈՒԻ
Մոմհանէ փողոց թ. 1

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇՆԱԻԱՏ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ակապօ	1069	Տօմինօ	937	Իսաւօ	5540	Բոլօ	510
Ակէքթօ	3607	Տուբօ	2383	Ձիւնօ	1080	Բիալթօ	2229
Առաէլօ	1541	Տրաքօ	1713	Ֆլէսօ	1053	Բինալտօ	1663
Արիօսթօ	2377	Տրիամօ	504	Ֆօլքինօ	2307	Բօլլօ	1613
Պասանօ	1822	Էպրօ	2464	Ֆօնթօ	1700	Բօմէօ	1789
Պօրտինօ	1264	Էլտօրատօ	1520	Լէօ	1053	Բօզարիօ	1862
Պրամօ	1076	Էրազօ	1481	Լէբանդօ	2271	Մարֆօ	1113
Պրիմօ	841	Ցիմօ	954	Լիվօրնօ	1643	Ծիբիօ	1735
Ցիվիլանտ	4431	Ցինկանտ	1828	Լօրէնցօ	3191	Սիլվիօ	1193
Ցիլինկօ	1671	Ցիլինկօ	849	Մալմօ	724	Սբէրօ	1200
Ցիրանչիքօ	1337	Ֆրանչիքօ	4582	Մարչինկօ	2273	Թասսօ	1328
Կալիէօ	1244	Կալիէօ	3060	Մարդէլլօ	3709	Թ. Ուիլսըն	1546
Կիդանօ	1094	Կիդանօ	1243	Միքասօ	3557	Թօքիօ	3827
Զիքակօ	2729	Կօղօ	1011	Միլօ	1057	Թօլէտօ	1470
Սիսէրօ	1834	Կրօանօ	1695	Մոնդէպէլլօ	1735	Թօրբիտօ	487
Դոլիօ	2697	Հէրօ	775	Մուրիլլօ	2410	Ուրպինօ	2429
Գօլօրատօ	4235	Հիտալկօ	1581	Նէբօ	1083	Վասքօ	1914
Գօմօ	1497	Հինտու	3720	Օհիօ	4100	Վօլօ	1289
Գօնկօ	2906	Հօրատիօ	3600	Օսթարիօ	4036	Վօլթուրնօ	2396
Գօրսօ	895	Հումպէր	596	Օրլանտօ	1535	Եէսօ	1850
Տիտօ	4811	Իակօ	2354	Բալէրմօ	1637	Զէրօ	1200

Վասթօ չոգենաւը, Նաւապետ Նիլ, ընդ. վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։

Մոնթլյօ չոգենաւը, Նաւապետ Ճօնսդըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Տոբօ չոգենաւը, Նաւապետ Մաքքրմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 20ին և յուլիս 4ին հոս կ'սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՏ ՐԻԶՕ.
Թիւ 17–18, Բիւշիւք Մէհլեթ խան, Գալաթիա

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ–ՈՑԺ–ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՐՓ. ԼԱԼՈՐԻ.— *Վերջին 25 տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է յարգ գտնուած, կատարելապէս բուժելու ուղեղի հիւանդութիւններն, անգամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղաժամ կորուստ, եւ ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։ Կը բուժէ դժուարամարսութիւն, ջղային եւ սրտի, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններ, արեան չրջանի խանգարումներ, հիւծութիւնն եւ ապառումը։ կը կասեցնէ ոյժերու կորուստն որ յառաջ եկած է ոնանէ։ Ջղային ակարութեանէ առաջ հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական եւ մնայուն է։ Մելամաղձութեան պատանիէ կ'անհետանան հրաշալի արագութեամբ մը։ ՏՐՓ. ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կը տանէ, արեան մէջ մուծմանելով եղելարական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական գոյացութիւնն է։ Կորովը կը կենդանացնէ մարդկային դրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մարքին տալով առոյգ առողջութիւն, այնպէս որ կարելի է պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ և գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զսէ և կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր ոյժ մը կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան եւ մկանանց։ Վերադորոշիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածման առաջին օրէն իսկ, մտաւոր կծիռղութեանց յաւելմամբ և բարօրութեան զգացմամբ ոյր վարժութիւն հիւանդը չատնոց կը կորսնցնէր։ Մարսողութիւնը վերադարձուած, ախորժակն հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ազիք կանոնաւորապէս կը գործեն։ Դէմքը կը սկսի լինալ, չրթունքը կը գունաւորին, աչքը չողջոյն, մարթը պայծառ գոյն մը կ'առնու, մազերն ոյժ կը ստանան։ Զգուշացէք նմանութիւններէն։ Տ.Ք. Լալորի ՖոսՖոտինը պարունակեալ է ամէն չիլերուն մէջ որ ըրիտանեան կառավարութեան դրոշմը կրնան սա բառերով **Dr. Lalor's Phosphodyne London England** վրան փորագրուած։ Այս դեղին յաջողութիւնն յառաջ բերած է բազմաթիւ վստահաւոր եւ վկայական կեդծեր։ Մենք եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թրլքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով, Մ. ԷՄՄՈՒՆՏ ԳԱԼՐԱԻԱՆ, Անգլ. Ընդհանուր մթերանոց, Վայտհաս պահականոցին քով, Կալաթա–Շիշլիի Թրամվէյներու կայարանը, թիւ 95 եւ 97։

ՐԷՅՆՕԼՏԻ ԿՈՒԹ ՍՐԷՍԻՖԻՔ

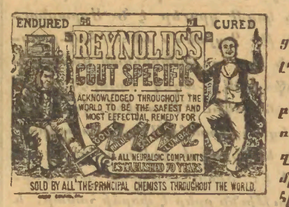

Կը բուժէ կաթուածը, յօդացաւերը, կողացաւն եւ բոլոր ջղային ցաւերը։ Աչխարհի մէջ լաւագոյն դեղը ճանչցուած է կաթուածի, յօդացաւի, կողացաւի դէմ։ Մէկ անգամ առնել բաւ է քանի մը ժամու մէջ զգալի ամոքում առաջ բերելու։ Մեծ բժիշկներ իր յանձնարարին ջղային Լոնտոնի նշանաւոր Տր. Տէյի կը գրէ. «Իմ մը առին Ըէյնօլտի ԿՈՒԹ ՍՐԷՆՍԻՖԻՔը տուի հիւանդներուս եւ կը փութամ ըսել որ միչտ լաւ արդիւնք տեսայ։ Կը հաստատեմ որ ասի չատ ազդեցիկ դեղ է։» ՀԻԱՒԱՆԴ ԴՈՒՐՍԱՏՈՒԹԵԱՆ.— Պէտք է անօթի փորնոց, պառկելէ անմիջապէս առաջ ու ոնց խառնուրդի խմել ջրոյ։ Սկսելու է 40 կաթիլէ, որ կրնայ հետեւեալ գիչերը 60ի բարձրանալ եւ այպէս հետզհետէ մինչեւ 120ի։ Մեծ եւ փոքր քանակութեամբ ու չիլերով կը ծախուի մեր Թուրքիոյ միակ ներկայացուցչին ԷՄՄՈՒՆՏ ԳԱԼՐԱԻԱՆԻ անգլիական ընդհանուր մթերանոցը, 95 եւ 97, Թիւքսէք Գալաթրում, Վայվոտա, Կալաթա–Շիշլիի Թրամվէյներու կայարանը, Պահականոցին քով։ ՇԱՆՕԹ.—Սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ անգլիական եւ ամերիկեան դեղեր։

Հրատարակութեան համար յօդուած կամ նամակ ղրկողներէ կը խնդրենք որ թղթին միայն մէկ երեսին վրայ գրեն։ Երկու երեսի վրայ գրուելէն չատ յապաղում և դժուարութիւն կը ծագին։

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ ՓՂՋԵՆ

Ի ՏՈՒԱՐԱՆԻ «ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ», ՕՐԱԳՐՈՒԹ

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

ՏՈՓԴՈՐ ՌԱՄՕ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Եւ գործողութեան աւարտումէն յետոյ ալ Բռնիդայի ջազագական արցունքներն, որ չէր կրնար հանդարտիլ, և որ իր վշտին անկարգութեան մէջ, ա՛լ աւելի հիանալի երեւցած էր իրեն։

Ականջ մեկնած էր այս խնարհ յարկէն, խօսամանալով նորէն գալ, և իր խօսքերուն փաղաքուշ քաղցրութեամբն յաղուշ կրթելով իր պատճառին, որ իր առածի կարգ անցած խստութիւնը գիտէր։ Արդարեւ, ամէն օր նորէն հկած էր միչտ կատարեալ բուժումին։ Եւ երբէք հիւանդ մը այնքան լաւ չէր իրենամուած օրքան տիկին Էվարթ։ Ռամօ կը պատուիրէր դեղերն և կը ղրկէր զանոնք, որպէս զի հաւատարիմն Ռօզալի անհանգիստ չըլլայ՝ երթալ բերելու համար։ Տոքտորն երբէք չէր գար առանց իր հետ բերելու ամէնէն հազուագիւտ պատուղներն ու ամէնէն գեղեցիկ ծաղիկներն։ Օր մը ապատուհիէն տեղեկութիւն առաւ իր տէրերուն դրամական վիճակին վրայ, և անոր րիրնէն խոստում առնելէ յետոյ թէ մէկուն բան մը չըսէ, իր քսակին մնոր ընծայեց՝ տան յետնեալ պարտքերը վճարելու համար։ Այս առաջարկին առջեւ, Ռօզալի սրդողացաւ և բացէ ի բաց մերժեց, վերջին ծայր չտիպուութեան մէջ ձգելով զՌամօ։ Փութաց եզերութիւնը տաք տաք իր տիրուհիներուն պատմելու։

—Ա՛խ բռնէ՛ք, պաղատեցաւ ինձ որ իր դրամն ընդունիմ, ըսելով որ յետոյ կրնային իրեն վերադարձնել, եթէ ուզէին, բայց մանաւանդ այս պահուս խանդաղատ չէին... եւ այս առաջարկին ինձ ընելու համար յուզուած էր... Ափսոսով եմ թէ այդ մարդը կը սիրէ մեր օրիորդը... Կ'ըսեն թէ իր ուզածը կը չահի... եւ արդէն այնքան ծեր չէ... Դէմքը փառաւոր է... Բայց ասօրիկ մերժեցի իր առաջարկը, վասն զի չեմ գիտեր թէ պատաճ գաղափարներ ունի...

—Լաւ, Ռօզալի, բաւ քեզնիդ։ Լսածդ չես գիտեր... Տոքտորը շատ բարեսիրտ է, համակրեցաւ մեզ... Բայց ահա մայրիկս ապաքինած ըլլալով, բժիշկն այլեւս անհանգիստ պիտի չըլլայ՝ զինքը տեսնել գալու համար։

Յաջորդ օրը Ռամօ սակաւ ինչ լուրջ և շատ արարողասէր գտաւ երկու կիներն։ Անոնք իրեն յայտնեցին իրենց ամբողջ երախտագիտութիւնն այն անձնուէր խնամոց համար զորս չռայլած էր հիւանդին և հակցուցին թէ նոր այցելութիւններ նոյնքան ազատակար պիտի ըլլային իրեն, որ թանկագին ժամանակ մը կը կորնցնէր, որքան իրենց որք չէին գիտեր թէ ինչպէս մեկնիլեն այս չարատեւութիւնը։ Միեւս կողմէ կը յուսային թէ օր մը պիտի կրնային հատուցանել իրենց պարտքն։ Ա՛հ այժմ Բռնիդա անոր ընծայեց հին մետաքսէ հիանալի փոքրիկ կապերտակալ մը զոր ծածուկ չինած էր այս դիտաւորութեամբ։ Դեռատի աղջկան առջեւ, որ, իր աչաց մէջ երախտագիտական արցունքով, իրեն կը կարկառէր իր նուէրը, Ռամօ իր կենացը մէջ առաջին անգամ ըլլալով չփոթած մնաց։ Անորոշ չնորհակալութիւն մը թոթովեց, չանկարծական որոշման պէս չարժում մ'ըրաւ, և կրունկները դարձնելով փախաւ մանաւանդ քան թէ գուրս ելաւ բնակարանէն։

Գաղափարները չփոթած և ականջները վժվժուն, երթալուատեն, ինքզինք կը մեղադրէր. իր տարիքին մէջ, առաջին տարուան ուսանողի մը այս սիրոյն մէջ ինչ գործ ուներ ինք։ Ցիսուն տարեկանի մէջ, ապերնկ մազերով, կ'սկսէր սիրել դեռատի աղջիկ մը։ Իրը թէ գիտութիւնէն զատ ուրիչ կիրք մ'ունենալու էր, մենաշնորհեալ և նախանձոտ տիրուհի, որ չէր ընդունէր բաժնեկցութիւնն։ Եւ իր պատճառաբանութեանց մէջտեղ, Բռնիդայի անբիծ դէմքը կ'երեւէր իր սև աչքերովը, ալեծածան մազերովն որք քունքերուն վրայ կը խոպոպէին, և կարմիր չրթունքներովը որք կը ժպտէին։ Հէյտաէտ սարսուռ մը կ'անցնէր Ռամիյի երակներուն մէջ և հառաչանք մը կ'ուռեցնէր իր կուրծքն ի յուշ այն գանձերուն զորս կ'արհամարհէր։ Իր գուռն հասաւ։ Հոն իր ուսերը ցնցեց, ինչպէս սովոր էր ցնցելու, երբ ուղէր Թալվանի հետ վերջացնել վիճաբանութիւն մը, և մրմռաց. «Դրօղը տանի կիներն։ Ա՛յլ եւս չմտածենք անոնց վրայ։» Եւ չորս առ չորս սահիճան, սանդուղքէն վեր երթելով, իր սենեակը մտաւ և գործի սկսաւ։

Դիչերն ի բուն չքնացաւ։ Իր խոր թիկնաթոռին մէջ թաղուած, իր գըրասեղանին առջեւ որոյ վրայ կը գտնուէին դրքի մը փորձերն զոր հրատարակելու կը պատրաստուէր, կը ծխեր մեծաչուչ, իր մտորուն ակնարկները գէպի ձեղուն ուղղած, քննելով իր բովանդակ կեանքն եւ իւրովի հարցնելով թէ արդեօք խաբուած չէր բանգագուչանքէ մը, ինքզինք լոկ աչխատութեան նուիրելով։ Ընտանեկան կեանքի հրապոյր, փոխադարձ սիրոյ բերկրանք, իր զաւակաց վրայ իր անձին վերածնումը տեսնելու քաղցրութիւն, կենակցութեան խաղաղաւէտ երջանկութիւն, այս ամէնքն արհամարհած էր։ Ի՞նչ ունէր ի փոխարէն։ Եւրոպական համբաւ մը, պատուաբեր պաշտօններ, իր վերարկուին վրայ արմաւենւոյ ճիւղեր, խաչեր՝ երեկոյթի երթալու համար։ Սակայն մինչ չէր կրնար, թերեւս նոյնչափ ապահովութեամբ, հանգիչ միեւնոյն նպատակին, միեւնոյն արդիւնքը ձեռք բերել՝ ընտանեկան կեանք վարելով։ Հանդարտութիւնը նոյնքան բեղմնաւոր չէ՞ր կրնար ըլլալ իրեն համար օրքան անհանդարտութիւնը, կամ թէ իր սիրտը լոկ ի մեծս իր ուղեղի՞ն գործած պիտի ըլլար։ Ինչպէս Ծերունի Փաուսթ իր աչխատասենեակին մէջ, Ռամօ ալ, իր գիրքերուն մէջ տեղը, դեռատի աղջկան վրդովիչ ներկայութիւնն ունեցաւ, և ղջնումի հառաչանք մը փրթաւ իր սիրտէն և դիչերուան լռութեան մէջ թրթռաց։

Առաւօտուն իր մտքէն վանեց այս մտածումներն, սովորական գործին սկսաւ, դասախօսելու գնաց, հիւանդանոց անցաւ, և ճաչեց թալվանի հետ, զոր սաքսափհաք ըրաւ սովորականէն աւելի խանգավառ։ Նորանչան աւիւնով մը քրքջելով։ Ցետոյ, ժամը տասնեն տասներկուն, այս խանդավառութիւնը մարեցաւ և թաղման մը վրայ ընկղմած, երկար տասն մեաց հոն, առանց բերանը բանալու։ Յետոյ տասը դէմքով մը ոտք ելաւ և իր բնակարանը վերադարձաւ։

Ամբողջ չաբաթ մը այս վիճակն ունեցաւ, մտահոգութիւն պատճառելով Թալվանի որ ուզեց հարցափորձել զայն։ Ուրիչ յայտնութիւն չունեցաւ, եթէ ոչ գրգռել զայն։

(Շարունակելի)

Թարգմանիչ Բ. Մ. ՊՕՉԱՃԵԱՆ